

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha

Herausgeber: Societad Retorumantscha

Band: 114 (2001)

Artikel: Societad Retorumantscha : Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun : rapport per la perioda dals 1. da schaner 2000 enfin ils 31 da december 2000

Autor: Giger, Felix / Tomaschett, Carli / Vincenz, Claudio

DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-236663>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 05.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Societad Retorumantscha Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun

Rapport per la perioda dals 1. da schaner 2000 enfin ils 31 da december 2000

1. Redacziun e publicaziun
 - 1.1. Redacziun
 - 1.2. Publicaziun
 - 1.3. Stab da redacziun
2. Infrastructura, lavurs internas
 - 2.1. Cartoteca maistra
 - 2.1.1. Excerpts per la cartoteca maistra
 - 2.1.2. Revisiun da la cartoteca maistra, renviaments
 - 2.1.3. Register dals chavazzins e renviaments
 - 2.2. Biblioteca
 - 2.2.1. Biblioteca electronica
 - 2.2.2. Liar cudeschs
 - 2.3. Documentaziun
 - 2.3.1. Questionari Melcher/Pult
 - 2.3.2. Register da las definiziuns tudestgas dal tom 10
 - 2.3.3. Indices dals toms 1-10
 - 2.3.4. Fototeca
 - 2.4. Lavurs redacziunalas da preparaziun e da controlla
 - 2.4.1. Preparaziun da las stgatlats per la redacziun
 - 2.4.2. Controlla da citats
 - 2.4.3. Correcturas reciprocas dals manuscrits
 - 2.5. Impaginaziun dals fascichels
 - 2.6. Autras lavurs internas
 - 2.6.1. Spediziun da fascichels ed Annalas
 - 2.6.2. Abunents dal DRG
 - 2.7. Forzas auxiliaras
 - 2.8. Dicziunari ed EED
 - 2.8.1. Apparats
 - 2.8.2. Programmaziun e tgira dal sistem
 - 2.8.3. Stadi da las bancas da datas
3. Lavurs externas
 - 3.1. Annalas 113 (2000)
 - 3.2. Cumissiun da nomenclatura
 - 3.3. Autras lavurs
 - 3.3.1. Projekt ONOMA
 - 3.3.2. Lectorats
 - 3.3.3. Bibliografia Annalas
4. Relaziuns publicas
 - 4.1. Visitas, infurmaziun
 - 4.2. Congress, colloquis, occurrenzas
 - 4.3. Assistenza ad examens
 - 4.4. Mediums
 - 4.5. Regals a l'Institut
 - 4.6. Referats, publicaziuns
 - 4.7. Glista da las publicaziuns da la redacziun en LQ 1999-2000
5. Instanzas
 - 5.1. Academia svizra per las ciencias morales e socialas
 - 5.2. Cumissiun filologica dal DRG

1. Redacziun e publicaziun

1.1. Redacziun

Stgatlàs	Chavazzins	Red.
289 b (ord 305)	LAUTGET (<i>lobgia</i>)	(Gi.)
301 b	LINGALONGA - LINLOGN	(To.)
302	LINLORGNA - LISSI	(Vi.)
303	LIST I - LIEUNGIA	(Se.)
304	LIUFA - LOB	(Wi.)
305 a	LOBA - LOCUZIUN	(Gi.)
306	LODATSCHA - LORENZ	(To.)
308 a	LOVAUNT - LUF	(Se.)
309 a	LUFTAGEAR - LULLI	(To.)

1.2. Publicaziun

Quest onn avain nus publitgà 3 fascichels: nr. 138 (p. 513-576) cun ils chavazzins *laschar-latrocini*, nr. 139 (p. 577-640) cun ils chavazzins *latrocini-lavetsch*, nr. 140 (p. 641-696) cun ils chavazzins *lavetsch-lazoira* I. Cun il nr. 140, che cuntegn er 50 paginas registers, avain nus terminà il tom 10 che cumpeglia ils chavazzins *ir-lazoira*. Cun quai dumbra il DRG uss 7664 paginas A-4 vocabulari e 450 paginas indices.

1.3. Stab da redacziun

En il stab da redacziun han lavurà 9 persunas che occupan in total da 6,8 plazzas da lavur: Felix Giger, charedactur 100%, Carli Tomaschett, redactur 100%, Claudio Vincenz, redactur 100%, Marga Annatina Secchi, redactura 80%, Kuno Widmer, redactur 100%, Juliana Tschuor, documentalista 50%, Anna-Maria Genelin, documentalista 50%, Brida Arquisch, assistenta da redacziun 80%, Alexa Pelican, assistenta da redacziun 20%.

Ultra da quai han lavurà differentas persunas en funcziun auxiliara (guarda alinea 2.7).

2. Infrastructura, lavurs internas

2.1. Cartoteca maistra

2.1.1. Excerpts per la cartoteca maistra

Nus avain decidì l'onn 1998 da desister per ils proxims onns da far excerpts. Malgrad questa decisiun, da principi correcta, avain nus considerà sco necessari d'excerptar las ovras suandantas: CASTELBERG, Ovras (5375 cedels), EICHENHOFER, Lautlehre (1080 cedels).

2.1.2. Revisiun da la cartoteca maistra, renviaments Las inconsequenzas en las variantas da scripziun da las gruppas consonanticas *schm-/sm-*, *schn-/sn-* ston anc vegnir eliminadas cun temp e peda.

2.1.3. Register dals chavazzins e renviaments

Noss excerpts han augmentà la banca da datas electronica «Chavazzins e renviaments» per 2'380 furmas, da 152'274 sin 154'654 endataziuns.

Quest register electronic ch'è fitg impurtant ed enorm gidaivel per nossa lavur pretenda ina tgira permanenta. Mintga stgatla che vegn redigida e mintga fascichel che cumpara cumporta midadas en la structura lexematica, agiuntas da renviaments e spezialmain l'aggiunta da volum e pagina tar mintga chavazzin e renviament.

Er il fatg ch'ina gronda massa da renviaments manca ans ha occupà er quest onn fermamain. Nossas assistentas da redacziun han impundì en tut 128 uras per amplifitgar, modifitgar e meglierar quest instrument da lavur ch'ans fa gronds servetschs (mira er alineia 2.7).

2.2. Biblioteca

2.2.1. Biblioteca electronica

Il catalog electronic da nossa biblioteca è creschì quest onn per 941 titels, da 19'475 sin 20'416. L'eliminaziun da las numerusas inconsequenzas en la registraziun dal material vegl è in pensum che vegn ad occupar la bibliotecara er ils proxims onns.

2.2.2. Liar cudeschs

Chalenders, periodics e collecziuns vegnan liads regularmain. Cun ina tscherta regularitad sa tracti er da laschar reliar cudeschs che nus duvrain fitg savens e che crodan tgunsch or da las cuvertas. La redacziun è fitg grata a la SRR ch'ella po laschar far questas revisiuns senza stuair avair tema da las finanzas, uschia che nossa biblioteca da lavur po vegnir mantegnida en bun stadi.

2.3. Documentaziun

2.3.1. Questionari Melcher/Pult

Il «Questionari fundamental», sco el vegn er numnà, cun sias passa 80'000 paginas cuntegna tut las respostas dals cumins rumantschs. Essend che las infurmaziuns da quest questionari èn vegnidadas messas sin cedels en furma concentrada e deponidas en la cartoteca maistra, ston ils cedels correspondentes vegnir amplifitgads e cumpletads avant la redacziun per mintga chavazzin en lavur. Quai pretenda ch'il questionari vegnia consultà adina puspè. En il decurs dals nov decennis passads ha il palpiri patì fitg. Avant bundant 30 onns è il questionari vegnì microfilmà. In temp avain nus pensà da digitalisar ils films. Ma il niz na legitimescha ils custs. Perquai avain nus programmà ina banca da datas che cuntegna tut las dumondas dal questionari. En il curs da la lavur da preparaziun da las stgatladas per la redacziun pon las infurmaziuns cumpletas per mintga singula dumonda vegnir endatadas successivamain da las documentalistas, uschia che tut las infurmaziuns stattan cun il temp a disposiziun en furma electronica.

2.3.2. Register da las definiziuns tudestgas dal tom 10

Il material è excerptà fin e cun il fascichel 139. Il 140 sto anc vegnir excerptà, avant ch'il register cumplet possia vegnir stampà.

2.3.3. Indices dals toms 1-10

Las assistentas da redacziun e differentas forzas auxiliaras han cuntinuà cun las lavurs da preparaziun per l'endataziun dals registers «Etyma, Sachen, Präfixe, Suffixe» dals toms 1-8. Ils indices dals toms 9-10 sa chattan gia en las bancas da datas correspondentas.

2.3.4. Fototeca

L'endataziun da las fotografias è vegnida cuntinuada er quest onn da dunna Mina Clavuot che ha lavorà en tut 630 uras. La fototeca cuntegn uss 12'232 fotografias. L'onn proxim vegnin nus a terminar l'endataziun da la collecziun «Retschertga da la chasa purila». Insaquants mains da lavor pretenda l'integraziun da las fotografias da Christian Meisser digitalisadas.

2.4. Lavurs redacziunalas da preparaziun e da controlla

2.4.1. Preparaziun da las stgatlax per la redacziun

Circa ina terza dals cedels da la cartoteca maistra cuntegna sulettamain il chavazzin e l'indicaziun da la funtauna. Per la redacziun ston quests cedels vegnir cumplettads. Davent dal schaner vain nus occupà la documentalista dna. Anna-Maria Genelin be cun questa lavor. Da mez avust fin mez october ha nossa anteriura documentalista, dna. Ingrid Alexandre, gidà a far questas preparativas.

2.4.2. Controlla da citats

Brida Arquisch ha controllà ils ms. *leiv II-leo* (Gi. 294), *leonard-letschafs* (Gi. 295), *levaduoir-lianghetta* (Vi. 297), *liangia-liber* (Se. 298), *lautget* (Gi. 289 b), *limariatsch-linlogn* (To. 301), *licharia-limari* (Wi. 300), *list r-liuengia* (Se. 303), *lodatscha-Lorenz* (To. 306), *linlorgna-lissi* (Vi. 302). Per quella lavor ha ella impundì 313 uras.

2.4.3. Correcturas reciprocas dals manuscrits

Per la correctura reciproca dals ms. ha Carli Tomaschett lavorà 154 uras, Claudio Vincenz 88 uras, Marga Annatina Secchi 120 uras, Kuno Widmer 168 uras e Felix Giger 50 uras.

2.5. Impaginaziun dals fascichels

L'impaginaziun e formataziun dals fascichels 138-140 (paginas 513-746) fin al «bun per la stampa» han las secretarias fatg en il spazi da 86 uras da lavor,

q.v.d. che la preparaziun per la stampa d'in singul fascichel haja pretendì ca. 4 dis da lavur.

2.6. *Autras lavurs internas*

2.6.1. *Spediziun da fascichels ed Annalas*

La spediziun dals fascichels 138–140 e da las Annalas 113 (2000) e la controlla dals pajaments èn vegnidas fatgas da nossas secretarias.

2.6.2. *Abunents dal DRG*

Stadi december 1998

Numer da l'ultim fasc.	Fascichels pajads			Fascichels gratuits			Total exemplars	Abunents toms liads
	interiur	exteriur	total	stgomi	gratuit	total		
133	396	142	538	12	34	46	584	15

Stadi december 1999

Numer da l'ultim fasc.	Fascichels pajads			Fascichels gratuits			Total exemplars	Abunents toms liads
	interiur	exteriur	total	stgomi	gratuit	total		
137	385	138	523	12	35	47	570	17

Stadi december 2000

Numer da l'ultim fasc.	Fascichels pajads			Fascichels gratuits			Total exemplars	Abunents toms liads
	interiur	exteriur	total	stgomi	gratuit	total		
140	376	140	516	12	34	46	562	19

2.7. *Forzas auxiliaras*

Dunna Mina Clavuot ha lavurà dal schaner al december dus dis l'emna vi da la fototeca, en tut 634 uras. Ella ha cuntinuà cun la digitalisaziun da las fotografias da la collecziun «Retschertga da la chasa purila».

Il student Andi Brunner ha lavurà 472 uras cun excerpàr ils fascichels 130–140 per ils indices dal tom 10, controllàr ils indices dals toms 1–9 ed endatar ina part da las dumondas dal «Questiunari Melcher/Pult».

La studenta Diana Derungs ha deponì cedels durant 30 uras ed endatà l'autra part da las dumondas dal «Questiunari Melcher/Pult» (60 uras).

Dna. Alexa Hitz ha controllà durant 115 uras tut ils chavazzins dal «Vocabulari sursilvan RD.», sch'els figuran en la banca da datas «Chavazzins e renviaments», ed ha aschuntà quels che mancavan, en tut 1483 chavazzins.

Da mez avust fin mez october ha dna. Ingrid Alexandre preparà diversas stgattas da material per la redacziun (305 uras).

2.8. Dicziunari ed EED

2.8.1. Apparats

Nus avain cumprà 2 computers d'ocasiun (PowerPC 7300/200 e PowerPC 7200/90) e dus moniturs (19 e 21 zol) ed endrizzà 2 novs posts da lavur. Cun questa chaschun avain nus cumprà mobiglias da biro novas per il biro da las forzas auxiliaras.

2.8.2. Programmaziun e tgira dal sistem

Joel Giger ha impundì 54 uras per programmar ed optimar nossas bancas da datas e tgirar il sistem e la rait da communicaziun electronica.

2.8.3. Stadi da las bancas da datas

<i>Datotecas</i>	<i>Program.</i> <i>31.12.99</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.98</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.99</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.00</i>
1. Cartoteca maistra				
1.1. Chavazzins e renviaments	terminà	146654	152274	154654
1.2. Excerpts	terminà	27657	29121	35576
2. Biblioteca				
2.1. Register auturs	terminà	15559	16397	17287
2.2. Register scursanidas da litteratura	terminà	3078	3078	3129
2.3. Register dals manuscrits	-			
3. Register da materias	-			
4. Fototeca				
4.1. Derichsweiler	terminà	12	1635	1635
4.2. Meisser	terminà		34	34
4.3. DRG	terminà	1373	4118	6315
4.4. Chasa purila	terminà		1973	4152
4.5. Autras	terminà			96
5. Adressas (abunents, correspondents etc.)	terminà	2581	2667	2684
6. Indices toms 1-9				
6.1. Etimons	terminà	1244	1244	1791
6.2. Materias	terminà	2433	2433	4517
6.3. Fonetica	terminà	919	919	2913
6.4. Morfologia	terminà	598	598	943
6.5. Sintaxa	terminà	1271	1271	1904
6.6. Furmaziun dals plects	terminà	348	348	430
6.7. Prefixs	terminà	472	472	522
6.8. Suffixs	terminà	1683	1683	2546
6.9. Lexicologia	terminà	1046	1046	2266

<i>Datotecas</i>	<i>Program. 31.12.99</i>	<i>Datas 31.12.98</i>	<i>Datas 31.12.99</i>	<i>Datas 31.12.00</i>
6.10. Caracteristica	terminà	687	687	1533
6.11. Illustraziuns	terminà			79
6.12. Definiziuns tudestgas	terminà	83209	83209	83209
6.13. Sinonims e renviaments	terminà			473
7. Scursanidas				
7.1. Scursanidas generalas	terminà	651	651	651
7.2. Scursanidas lieus	terminà	148	148	148
7.3. Scursanidas problematicas	terminà	108	128	129
7.4. Scursanidas e survista biblas	terminà	81	81	81
7.5. Survista periodicas annadas	terminà	1427	1427	1427
7.6. Cronologia vocabularis rum. (mascra)	terminà	0	0	0
7.7. Register translaziuns	terminà	111	111	121
7.8. Register carnets OSL	terminà	207	207	207
7.9. Tabellas da suffixs	terminà	148	148	148
7.10. Alfabet grec (mascra)	terminà	0	0	0
7.11. Segns fonetics (mascras)	terminà	0	0	0
7.12. Sinopsas ovras Muoth, Castelberg	terminà		134	134
8. Flora				
8.1. Flora DRG (redigì)	terminà	862	910	910
8.2. Flora Planta (questiunari)	terminà			2389
9. Questiunari fundamental				
9.1. Dumondas	terminà			1650
9.2. Respostas	terminà			
10. Bloc etimologic				
10.1. Lemmas	planisà			
10.2. Excerpts	planisà			
11. Register da las chanzuns rum. (incipit)	planisà			

3. Lavurs externas

3.1. Annalas 113 (2000)

Brida Arquisch ed Alexa Pelican han copià ed impaginà il manuscrit da 376 paginas en il spazi da 220 uras.

3.2. Cumissiun da nomenclatura

Carli Tomaschett e Kuno Widmer èn stads occupads sco commembers da la Cumissiun da nomenclatura dal chantun Grischun 25 resp. 20 uras cun lavurs da controlla vi da glistas da nums locals.

3.3. Autras lavurs

3.3.1. Project ONOMA

Carli Tomaschett ha lavurà 67 uras per il project da numns locals ONOMA, instradà da prof. dr. A. Kristol per l'Expo 02. La lavur ha consistì en cussegliaziun e correcturas da manuscrits.

3.3.2. Lectorats

Claudio Vincenz ha scrit ina expertisa davart las translaziuns dals texts rumantschs en la dissertaziun «Rätoromanische Dramen des 18. Jahrhunderts» da Giovanni Nezter per la cumissiun da promoziun da la Universitad Ludwig Maximilian, Minca. Temp da lavur: ca. 40 uras.

Marga Annatina Secchi, Kuno Widmer e Felix Giger han lectorà las duas novas publicaziuns da l'URG «Futur» ed «Amfibis» impundind per questa lavur ca. 150 uras.

3.3.3. Bibliografia Annalas

Juliana Tschuor ha cumpilà la bibliografia rumantscha per las Annalas 113 (2000).

4. Relaziuns publicas

4.1. Visitas, infurmaziun

Ils 6 d'avrigl ha Kuno Widmer preschentà il DRG a 18 scolaras e scolars da la 6/7avla classa gimnasiala da l'Academia Engiadina (J. Falett).

Ils 10 d'avrigl arrivan Arnold Spescha e Violanta Spinas cun 17 scolaras e scolars da la 7avla classa gimnasiala da la Scola chantunala.

Ils 14 da fanadur ans visita G. P. Gregori cun 15 partecipantas e partecipants dal «Curs intensiv da rumantsch grischun».

Ils 21 d'avust visita signur Philippe Tossens da Mouland/Fourons (Belgia) il DRG per s'infurmar da numns locals rumantschs e bergiagliots.

Ils 25–27 accumpognan Carli Tomaschett e Felix Giger dr. Hans Gehl, schef dal «Institut für Donauschwäbische Geschichte und Landeskunde» a Tübingen, e sia dunna sin ina visita tras il Grischun rumantsch.

Ils 28 d'avust retschaiva Claudio Vincenz la famiglia F. De Pedrini da Schlargna (3 persunas).

Infurmaziuns a bucca ed en scrit avain nus dà a ca. 85 ulteriuras persunas u instituziuns ed impundì per quai ca. 260 uras da lavur.

4.2. Congress, colloquis, occurrenzas

Ils 23–25 da mars han ils redactors Felix Giger e Carli Tomaschett participà a la «3. Arbeitstagung deutschsprachiger Akademiewörterbücher» a Turitg.

Il suentermezdi dals 9 d'avust ha tut l'equipa dal DRG fatg ina excursiun a Sapün per visitar il museum local.

4.3. *Assistenza ad examens*

Marga Annatina Secchi è era quest onn stada experta als examens finals da talian al Seminari da magisters ed a quels da rumantsch a la scola da dunnas. Quests examens han gè lieu ils 28 ed ils 29 da zercladur.

4.4. *Mediums*

La redacziun ha scrit e publicgà er quest onn en La Quotidiana sut la rubrica «Or dal Dicziunari Rumantsch Grischun» 52 artitgels davart nums locals e dumondas linguisticas ed istoric-culturalas. Questas contribuziuns èn cumparidas mintgamai il venderdi e paran d'avair chattà blera atenziun (mira la gli-sta sut alinea 4.7). Las trais ultimas contribuziuns, scrittas da Marga Annatina Secchi, han preschentà la fundaziun, il svilup ed il stadi actual dal DRG.

Claudio Vincenz ha preschentà ils fascichels 137 e 140 dal DRG en LQ. 2000, nr. 8, 12 resp. LQ. 2000, nr. 254, 2, e Gion Gaudenz ils fascichels 138 e 139 (LQ. 2000, nr. 120, 23).

4.5. *Regals a l'Institut*

Romedi Arquint: Arquint, Romedi: *Ospiz Chapella*. [Chapella], [Romedi Arquint], 1993. – 27 p.

Giusep Capaul: Capaul, Giusep: *La processsiun da Lumbrein*. Da siu origin e svilup al cuntegn e messadi. Lumbrein, Pleiv sogn Martin, 2000. – 39 p. – Suttetel sin la cuviarta: Perdetga da cardientscha e tradiziun. Guid.

Roman Derungs: Derungs, Roman: *Igl usit da trer schibettas a Danis/Tavanasa*. Carnet d'accompignament 2 dalla revista sonora: text cun informaziuns pli detagliadas. Danis, Roman Derungs, 1999? – 13 p.

Derungs, Roman; Friberg, Ciril: *Digl ogn alla schibetta*. In cuors da far schibettas per in e scadin en connex cun Schibettas 2000: in proiet (!) per la promoziun digl usit da trer schibettas a Danis/Tavanasa. Danis, Roman Derungs, Ciril Friberg, 2000. – [4] p.

Hans Gehl: Gehl, Hans: *Wörterbuch des donauschwäbischen Baugewerbes*. – Donauschwäbische Fachwortschätze, Teil 2. Schriftenreihe des Instituts für Donauschwäbische Geschichte und Landeskunde, Bd. 7. Stuttgart, Thorbecke, 2000.

Theo Haas: Bühler, Linus; Haas, Theo; Jörger, Kaspar: *Domat/Ems, ein Dorf im Wandel*. Die Entwicklung des Dorfes im Spiegel von Photographien und schriftlichen Dokumenten vom Ende des 19. Jahrhunderts bis in die 1960er und 1970er Jahre. Domat/Ems, Linus Bühler und Theo Haas, 2000. – 348 p.

Anton Luzi: Luzi, Anton: *Rheinwald, das Tal des Verkehrs und seiner Geschichte*. Zusammengefasst aus verschiedenen Quellen. 2. Aufl. [Filisur], [Anton Luzi], 2000. – 83 p.

Felici Maissen: Maissen, Felici: *Die Glarner Studenten an der Universität Tübingen 1477–1930*. Sep.: Jahrbuch des Historischen Vereins des Kantons Glarus, 79 (1999), p. 47–59.

- Musikgesellschaft Pontresina*: Kaiser, Felix; Fasser, Paul: *125 Jahre Musikgesellschaft Pontresina, 1875–2000*. [Festführer]. [Pontresina], [Musikgesellschaft Pontresina], 2000. – 56 p.
- Parc naziunal svizzer*: Lozza, Hans; Keller, Richard: *En viadi sin la senda ecologica dal Parc Naziunal Svizzer*. Illustr. zoologicas: Ulrich Iff, texts zoologics: Klaus Robin, Flurin Filli, transl.: Guadench Dazzi e Lia Rumantscha. Zernez, Fundaziun dal Parc Naziunal Svizzer, 2000. – 79 p.
- Schweizerisches Idiotikon*: Gansner, Hans Peter: *Herrschäftler Mundartwörterbuch*. Malans, Jenins, Maienfeld, Fläsch. 3. Aufl. Chur, Maienfeld, Hans Peter Gansner, 1999. – 112 p.
- Marga Annatina Secchi*: Collodi, Carlo: *Le avventure di Pinnocchio*. Edizione integrale. Illustr. di Maraja. Milano, Fabbri, 1955. – 190 p. – I capolavori. Collezione per ragazzi. I
- Rothenhäusler, Paul (Text); Hoorick, Edmond van (Fotos): *Unbekannte Schweizer Täler*. Zürich, Silva-Verlag, 1985. – 138 p.
- Stier, Hans-Erich; Kirsten, Ernst; Wühr, Wilhelm (e.a., ed.): *Völker, Staaten und Kulturen*. Ein Kartenwerk zur Geschichte. Erweiterte Ausgabe. Braunschweig [etc.], Westermann. – 98 p.
- Konferenz der kantonalen Erziehungsdirektoren (ed.): *Atlas für Schweizerische Sekundarschulen*. 2. Auflage. Zürich, Kantonaler Lehrmittelverlag Zürich, 1914. – 88 p.

4.6. Referats, publicaziuns

F. Giger

- *Das Dicziunari Rumantsch Grischun*. – Preschentaziun da l'ovra a chaschun da la «3. Arbeitstagung deutschsprachiger Akademiewörterbücher» dals 23–25 da mars a Turitg.

C. Tomaschett

- *Das Liechtensteiner Namenbuch und seine Bedeutung für die Bündner Sprach- und Namenforschung*. – Referat a chaschun da la preschentaziun dal cudesch da nums dal Liechtenstein, ils 18 da favrer a Cuira.

C. Vincenz

- «*Quei cherli vegn neunavon cul lungatg!*» La veta e l'ovra da landrehter Gion Theodor de Castelberg (1748–1818). – Referat en la biblioteca da Trun, ils 28 da schaner.
- *Gion Theodor de Castelberg (1748–1818), translatur – e dapli*. – Referat a chaschun da la radunanza generala da la Societad Retorumantscha, ils 26 da matg.
- «*Gion Theodor de Castelberg*» e «*Scola claustrala da Mustér*». Dus artigels per il Schweizer Theaterlexikon (en lavur).
- *Bein illustrau – ei miez redigiu*. Il fascichel nr. 137 dil DRG (*lantschetta-laschar*). – En: LQ. 2000, nr. 8, 12.

- *Il 10avel ei cheu - igl 11avel sin via.* [Il 140avel fascichel dil DRG (*lavetsch-lazoira*; registers dil tom 10)]. - En: LQ. 2000, nr. 254, 2.

4.7. *Glista da las publicaziuns da la redacziun en LQ 1999-2000*

F. Giger

- Fuffadutg, sachbadach e quitsquilat?* - LQ. 1999, nr. 55, 2.
- Titabès e tschetschaperas.* - LQ. 1999, nr. 68, 18.
- Co chanta la tsharlonda?* - LQ. 1999, nr. 73, 11.
- Paucs Rumantschs: Parfinchels e masets.* - LQ. 1999, nr. 78, 18.
- Ballarinas, ballatgils e ballacuas.* - LQ. 1999, nr. 83, 18.
- Il retg dals utschels - grond sco in polesch!* - LQ. 1999, nr. 88, 22.
- Randulinas e hirundellas.* - LQ. 1999, nr. 101, 22.
- Scumandà da chavar puletg.* - LQ. 1999, nr. 171, 22.
- Danunder derivan ils urtais?* - LQ. 1999, nr. 181, 2.
- Lavazzas per la fom!* - LQ. 1999, nr. 186, 22.

C. Tomaschett

- Romontschs dapertut.* - LQ. 1999, nr. 25, 16.
- Nuegl romontsch - nuegl da nuorsas.* - LQ. 1999, nr. 30, 15.
- Crappa e saissa.* - LQ. 1999, nr. 35, 2.
- Tumas buca mo a Domat.* - LQ. 1999, nr. 40, 19.
- La foura da Vermunt.* - LQ. 1999, nr. 151, 14.
- Crap Ses, Tummabüel e Planstafelsboda.* - LQ. 1999, nr. 156, 2.
- Sil prau digl Ambriesch.* - LQ. 1999, nr. 161, 2.
- Las bargias da Bargis.* - LQ. 1999, nr. 166, 23.
- Alla tscherca dils Celts e Leponts.* - LQ. 1999, nr. 191, 26.
- Plontas senza fin.* - LQ. 1999, nr. 221, 19.
- Dacla e Nacla, Disla e Nisla.* - LQ. 1999, nr. 226, 21.
- Gneida ed Arschaida, Cletta e Scharinas.* - LQ. 1999, nr. 231, 17.
- Selvas ed uauls.* - LQ. 1999, nr. 256, 15.
- Solvers e Tscheinias.* - LQ. 2000, nr. 5, 22.
- Tgi anfla sogn Hippolit?* - LQ. 2000, nr. 10, 21.
- Gotschna ni Cotschna, Guscha ni Cuscha?* - LQ. 2000, nr. 15, 25.
- Il criecc silla pezza.* - LQ. 2000, nr. 45, 22.
- Buca tut selai declarar.* - LQ. 2000, nr. 50, 22.
- Pasters e pasturs.* - LQ. 2000, nr. 55, 21.
- Cuorta caracterisaziun dil sursilvan.* - LQ. 2000, nr. 60, 2.

C. Vincenz

- Nadal sin gassa - Pastgas sin pegna?* - LQ. 1999, nr. 64, 12.
- Scola ei buca lavur.* - LQ. 1999, nr. 131, 18.
- Sport - deletg ni sgarschur?* - LQ. 1999, nr. 136, 2.
- Il computer dils Romans.* - LQ. 1999, nr. 141, 14.

- Idioms, idiots etc.* – LQ. 1999, nr. 146, 18.
- Politicher ni scribent? Il landrehter da Mustér, Gion Theodor de Castelberg (1748–1818).* – LQ. 1999, nr. 236, 19.
- Original ni translaziun? Ils dramas da landrehter Gion Th. de Castelberg (1748–1818).* – LQ. 1999, nr. 241, 21.
- «*Quei cherli vegn neunavon cul lungatg!*» *In schatg ord la cumedia Cavalier Cavailg da Lenna da G. Theodor de Castelberg (1748–1818).* – LQ. 1999, nr. 246, 22.
- Vegni en casa! Ina viseta en ina casa engiadinesa.* – LQ. 2000, nr. 70, 20.
- La via directa enta letg. In'invenziun inschignusa en stivas engiadinesas.* – LQ. 2000, nr. 75, 18.
- Enzatgi ch'ei en stiva e ha la bucca ordadora.* Ina schelta da legns, proverbis e modas da dir. – LQ. 2000, nr. 79, 2.
- Ner sco en ina cuschina!* In sguard ellas cuschinas (chadafös, tgadafis) da pli baul. – LQ. 2000, nr. 83, 21.
- In bien tgamin vala duas pegnas.* In sguard sil svilup dil tgamin. – LQ. 2000, nr. 88, 19.
- A pei, a cavagl e cun auto.* In pèr orsals e cefras ord la historia dalla posta lumneziana. – LQ. 2000, nr. 112, 17.
- Bia da purtar dat ei buc.* Purtret d'ina emploiada postala da Vrin (entschatta dil 20avel tschentaner). – LQ. 2000, nr. 116, 2.
- Prender si dies il mund.* – LQ. 2000, nr. 121, 18.
- Dar si dies il mund.* Dar si in ponn ei caussa dad inschign. – LQ. 2000, nr. 126, 18.
- Quels pauperets giu els marcaus ...* Duas fotos ord il relasch digl alpinist Walram Derichsweiler (1872–1936), inschignier da Cologna, domiciliaus a Turitg. – LQ. 2000, nr. 155, 18.
- Sdavalat els aults – pussar a Turitg.* – LQ. 2000, nr. 160, 14.
- «*Buobs, leis paun?*» In dialog cun variaziuns. – LQ. 2000, nr. 166, 21.
- Suppa cun rosbif e baguosets per fr. 1.20.* – LQ. 2000, nr. 171, 17.
- Lumbrein (Val da Mulin) e Danis (Val Cuschina).* – LQ. 2000, nr. 176, 19.
- Anugl, bov, schumellins etc.* – LQ. 2000, nr. 236, 21.
- «*Surtins*» –ils 12 dis che decidan il 2001. – LQ. 2000, nr. 241, 22.

Marga A. Secchi

- Dumengia da las palmas cun o sainza palmas?* – LQ. 1999, nr. 60, 22.
- Anzeinzas o Ascensiun?* – LQ. 1999, nr. 91, 23.
- Perche 5 quaismas?* – LQ. 1999, nr. 97, 19.
- Sontgilcrest: il Crest Sontg?* – LQ. 1999, nr. 104, 2.
- Il Domisonch e la Numnasontga.* – LQ. 1999, nr. 211, 19.
- Che dschess meis barmör...* – LQ. 1999, nr. 214, 15.
- Co cha la basilica es dvantada üna baselgia.* – LQ. 1999, nr. 216, 2.
- Cur cha Nadal po eir avair nom Pasqua.* – LQ. 1999, nr. 251, 2.

Il «balcun tort» n'è betg in «barcun tort»! – LQ. 2000, nr. 93, 19.
Il fuorn da pan: In chasa obain ourd'chasa? – LQ. 2000, nr. 98, 20.
Far paun per in mais u dapli. – LQ. 2000, nr. 103, 19.
Il mulin. – LQ. 2000, nr. 111, 22.
Lavar senza maschinas da lavar. – LQ. 2000, nr. 131, 12.
Co che nossas tattas e basattas faschevan or cul fier. – LQ. 2000, nr. 136, 13.
Ils bigls en vischnanca. – LQ. 2000, nr. 141, 16.
Co vegniva pli baud l'aua en chasa?. – LQ. 2000, nr. 146, 18.
Sauar a la veglia. – LQ. 2000, nr. 150, 18.
Nua ir cul graun? Sin chischner, sin talina u sin lattida? – LQ. 2000, nr. 181, 11.
Lautgas e lautgets. – LQ. 2000, nr. 186, 11.
Lavazzas. – LQ. 2000, nr. 191, 11.
Il DRG nascha: In penultim pled sin via. – LQ. 2000, nr. 246, 22.
Il DRG crescha: In pled sin via. – LQ. 2000, nr. 251, 20.
L'Institut dal DRG en l'onn 2001. – LQ. 2000, nr. 254, 14.

K. Widmer

Miramunt e Guardaval. Part I + II. – LQ. 1999, nr. 5, 2 + nr. 10, 17.
Entadim la Tumleastga. Part I + II. – LQ. 1999, nr. 15, 2 + nr. 20, 2.
Engiadina tripartibla. Part I + II. – LQ. 1999, nr. 45, 2 + nr. 50, 19.
Pagataglia e parafrasa. – LQ. 1999, nr. 111, 22.
Quels da la Bassa. – LQ. 1999, nr. 116, 18.
Plaschair augmentà. – LQ. 1999, nr. 121, 18.
Plaschairun. – LQ. 1999, nr. 126, 15.
Dentersesiun a Dentervals. – LQ. 1999, nr. 196, 21.
La fantöna grönda da Sarn. – LQ. 1999, nr. 201, 21.
Las Surselvas. – LQ. 1999, nr. 206, 22.
Affirmar, per plaschair! – LQ. 2000, nr. 20, 21.
Main mal: ils pegiurativs. – LQ. 2000, nr. 25, 21.
Dapli dals pegiurativs. – LQ. 2000, nr. 30, 21.
L'attracziun dal novissim. – LQ. 2000, nr. 35, 21.
Cur che novissim tanscha betg. – LQ. 2000, nr. 40, 22.
Ils dus idioms centrals. – LQ. 2000, nr. 65, 21.
Dad ularias e cularias. – LQ. 2000, nr. 196, 23.
Hansin, Giony, Gionin. – LQ. 2000, nr. 201, 11.
Giain si Palfris! – LQ. 2000, nr. 208, 2.
Sils auts da la Rezia Bassa. – LQ. 2000, nr. 211, 21.
L'emprova reala. – LQ. 2000, nr. 216, 2.
Tar la chasa da cura Sennis. – LQ. 2000, nr. 221, 10.
Ingio es il spler latin? – LQ. 2000, nr. 226, 12.
Chasperin che sfruscha. – LQ. 2000, nr. 231, 25.

5. Instanzas

5.1. *Academia svizra per las ciencias morales e socialas (ASMS)*

L'ASMS cun sia Cumissiun per ils vocabularis naziunals sut la presidenza da prof. dr. Roland Ris è fitg bainvulenta vers il DRG. Er quest onn, sco tut ils ultims, avain nus retschavì tut ils daners che nus avain giavischà senza la minima reducziun, q.v.d. che la piazza da la documentalista ha pudì vegnir auzada da 90% sin 100%.

Il charedatur ha gì da far en il decurs da l'onn ina analisa minuziusa da la situaziun e da las perspectivas dal DRG per in rapport da l'Academia, intitulà «Entwicklungsbericht über die Nationalen Wörterbücher», per mauns da l'Uffizi federal da scolaziun e scienza. Quest rapport ha pretendì blera lavur e pliras sesidas a Berna.

5.2. *Cumissiun filologica dal DRG*

La redacziun engrazia per la lavur che la cumissiun, furmada da dr. Georges Darms, president, dr. Jachen Curdin Arquint, dr. Alexi Decurtins, dr. Hans-Peter Ehrliholzer, dr. Gunhild Hoyer, dr. Hans Stricker, dr. Valentin Vincenz e lic. fil. Matthias Grünert, ha prestà er quest onn.

Cuira, ils 31 da december 2000

Institut dal DRG
*Felix Giger, Carli Tomaschett,
Claudio Vincenz, Marga Annatina Secchi,
Kuno Widmer, Anna-Maria Genelin,
Juliana Tschuor, Brida Arquisch,
Alexa Pelican-Arquisch*